

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 11.9.2019
COM(2019) 410 final

2019/0191 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat v Generální radě Světové obchodní organizace k přijetí rozhodnutí o prodloužení výjimky WTO umožňující rozvojovým členským zemím poskytovat preferenční sazební zacházení pro produkty z nejméně rozvinutých zemí

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být jménem Unie zaujat v Generální radě Světové obchodní organizace (dále jen „WTO“) v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí o prodloužení výjimky WTO umožňující rozvojovým členským zemím poskytovat preferenční sazební zacházení pro nejméně rozvinuté země.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace z Marrákeše

Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace z Marrákeše (dále jen „Dohoda o WTO“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1995.

Evropská unie je smluvní stranou této dohody.

2.2. Konference ministrů a Generální rada Světové obchodní organizace

Podle čl. IV odst. 1 Dohody o WTO je Konference ministrů oprávněna přijímat rozhodnutí ve všech otázkách vztahujících se ke všem mnohostranným obchodním dohodám.

Podle čl. IV odst. 2 Dohody o WTO vykonává v období mezi zasedáními Konference ministrů její funkce Generální rada.

Podle čl. IX odst. 1 přijímá WTO obvykle rozhodnutí cestou konsensu.

2.3. Zamýšlený akt Generální rady WTO

Podle čl. IX odst. 3 Dohody o WTO může být člen za výjimečných okolností zproštěn některého ze závazků.

V návaznosti na žádost Chile, Číny, Indie, Thajska a Turecka (dále jen „spolupředkladatelé“) má Generální rada WTO v souladu s čl. IX odst. 3 a 4 Dohody o WTO přijmout rozhodnutí o prodloužení platnosti stávající výjimky umožňující rozvojovým členským zemím poskytovat preferenční sazební zacházení pro nejméně rozvinuté země (dále jen „zamýšlený akt“).

Platnost stávající výjimky pro nejméně rozvinuté země skončila dne 30. června 2019. Účelem zamýšleného aktu je proto prodloužit platnost výjimky na období od 1. července 2019 do 30. června 2029.

Zamýšlený akt se stane závazným pro členy WTO v souladu s čl. IX odst. 3, jakož i s čl. II odst. 2 Dohody o WTO, který stanoví: „Dohody a související právní nástroje, zahrnuté do příloh 1, 2 a 3 [...], tvoří nedílnou součást této Dohody a jsou závazné pro všechny Členy“.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Spolupředkladatelé požádali o prodloužení stávající výjimky WTO z jejich závazků podle čl. I odst. 1 GATT 1994 umožňující rozvojovým členským zemím poskytovat od 1. července 2019 do 30. června 2029 preferenční sazební zacházení produktům z nejméně rozvinutých zemí, které jako takové označila Organizace spojených národů, aniž by se tyto celní sazby musely rozšířit na obdobné produkty z jiných členských zemí.

Spolupředkladatelé předložili žádost podle čl. IX odst. 3 a 4 Dohody o WTO. Žádost odůvodnili obzvláštní zranitelností nejméně rozvinutých zemí a specifickými strukturálními obtížemi, s nimiž se tyto země potýkají v globální ekonomice, jakož i tím, že je důležité

zlepšit jejich účinné zapojení do mnohostranného obchodního systému díky poskytnutí smysluplného přístupu na trh, který podpoří diverzifikaci jejich výrobní a vývozní základny.

Půjde o druhé prodloužení výjimky pro preferenční sazební zacházení pro nejméně rozvinuté země, která byla poprvé poskytnuta dne 15. června 1999 do 30. června 2009¹ a poté byla dne 27. května 2009 prodloužena do 30. června 2019².

Prodloužení výjimky by nemělo nepříznivý vliv ani na ekonomiku Unie, ani na obchodní vztahy se zeměmi využívajícími tuto výjimku. Unie poskytuje nejméně rozvinutým zemím plný bezcelní a bezkvótový přístup prostřednictvím své iniciativy „Vše kromě zbraní“ a podporuje úsilí ostatních členů WTO, včetně rozvojových zemí, o poskytování preferenčního sazebního zacházení pro nejméně rozvinuté země. Unie se dále domnívá, že k tomu, aby rozvojové země mohly toto preferenční zacházení poskytovat, je nezbytný právní nástroj, jelikož zmocňovací ustanovení WTO umožňuje poskytování pouze rozvinutým členským zemím.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“³.

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Generální rada WTO je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o WTO.

Akt, který má Generální rada přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazným podle mezinárodního práva v souladu s čl. II odst. 2 a čl. IX odst. 3 Dohody o WTO.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

¹ WT/L/304.

² WT/L/759.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2.2. *Uplatnění v tomto konkrétním případě*

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 207 odst. 4 první pododstavec SFEU.

4.3. **Závěr**

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

5. **ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU**

Jelikož tento akt Generální rady WTO bude provádět ustanovení dohody o WTO s ohledem na výjimky, je vhodné jej po přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat v Generální radě Světové obchodní organizace k přijetí rozhodnutí o prodloužení výjimky WTO umožňující rozvojovým členským zemím poskytovat preferenční sazební zacházení pro produkty z nejméně rozvinutých zemí

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace z Marrákeše (dále jen „Dohoda o WTO“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1995.
- (2) Podle čl. II odst. 2 Dohody o WTO „[d]ohody a související právní nástroje, zahrnuté do příloh 1, 2 a 3 (dále uváděné jako „Mnohostranné obchodní dohody“), tvoří nedílnou součást této Dohody a jsou závazné pro všechny Členy“.
- (3) Podle čl. IX odst. 3 může za výjimečných okolností Konference ministrů rozhodnout o zproštění člena některého ze závazků, které mu jsou uloženy Dohodou o WTO nebo některou z mnohostranných obchodních dohod.
- (4) V čl. IX odst. 3 a 4 Dohody o WTO jsou stanoveny postupy pro poskytování výjimek týkajících se mnohostranných obchodních dohod uvedených v přílohách 1A, 1B nebo 1C Dohody o WTO a přílohách těchto dohod.
- (5) Podle čl. IV odst. 1 Dohody o WTO je Konference ministrů oprávněna přijímat rozhodnutí ve všech otázkách vztahujících se ke všem mnohostranným obchodním dohodám.
- (6) Podle čl. IV odst. 2 Dohody o WTO vykonává v období mezi zasedáními Konference ministrů WTO její funkce Generální rada. Podle čl. IX odst. 1 přijímá WTO obvykle rozhodnutí cestou konsensu.
- (7) Dne 15. června 1999 členové WTO udělili zproštění závazků podle čl. I odst. 1 GATT 1994 v nezbytném rozsahu, aby bylo možné rozvojovým členským zemím poskytovat do 30. června 2009 preferenční sazební zacházení pro produkty z nejméně rozvinutých zemí, které jako takové označila Organizace spojených národů, aniž by se tyto celní sazby musely rozšířit na obdobné produkty. Dne 27. května 2009 rozšířili členové WTO tuto výjimku na období od 1. července 2009 do 30. června 2019.
- (8) V souladu s čl. IX odst. 3 a 4 Dohody o WTO předložily Chile, Čína, Indie, Thajsko a Turecko (dále jen „spolupředkladatelé“) žádost, aby Generální rada přijala rozhodnutí o prodloužení stávající výjimky WTO umožňující rozvojovým členským zemím poskytovat od 1. července 2019 do 30. června 2029 preferenční sazební zacházení pro produkty z nejméně rozvinutých zemí.

- (9) Spolupředkladatelé žádost odůvodnili obzvláštní zranitelností nejméně rozvinutých zemí a specifickými strukturálními obtížemi, s nimiž se tyto země potýkají v globální ekonomice, jakož i tím, že je důležité zlepšit jejich účinné zapojení do mnohostranného obchodního systému díky poskytnutí smysluplného přístupu na trh, který podpoří diverzifikaci jejich výrobní a vývozní základny.
- (10) Prodloužení výjimky by nemělo nepříznivý vliv ani na ekonomiku Unie, ani na její obchodní vztahy se zeměmi využívajícími tuto výjimku. Unie navíc poskytuje nejméně rozvinutým zemím bezcelní a bezkvótový přístup na trh v rámci režimu „Vše kromě zbraní“ a podporuje ostatní členy WTO, kteří nejméně rozvinutým zemím rovněž poskytují obchodní preference.
- (11) Je vhodné stanovit postoj, který má Evropská komise jménem Unie zaujmout v Generální radě WTO na podporu žádosti spolupředkladatelů o prodloužení výjimky v souladu s čl. 218 odst. 9 SFEU, jelikož prodloužení výjimky bude pro členy WTO závazné,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má Evropská komise zaujmout jménem Unie v Generální radě Světové obchodní organizace, je podpořit prodloužení výjimky WTO umožňující rozvojovým členským zemím poskytovat od 1. července 2019 do 30. června 2029 preferenční sazební zacházení produktům pocházejícím z nejméně rozvinutých zemí.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*